

Література

1. Конституційно-правова відповідальність як гарантія забезпечення державного суверенітету України / Н. Батанова // Юридичний вісник. – 2013 – № 3. – С. 25-31.
2. Конституційно-правова відповідальність Президента у демократичних державах / В. Федоренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013 – Вип. 95. – С. 87-91.
3. Конституційно-правова відповідальність депутатів за законодавством України та зарубіжних країн / В. В. Гецько // Часопис Київського університету права. – 2014 – № 1. – С. 9-11.
4. Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади: теоретико-правовий аналіз / Є. В. Білозьоров // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2009 – № 7. – С. 14-19.

УДК 616-089.843-031 (043.2)

Кернична Х. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРОБЛЕМИ ВИЛУЧЕННЯ АНАТОМІЧНОГО МАТЕРІАЛУ ПІСЛЯ СМЕРТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Кінець ХХ сторіччя відзначився високим розвитком в медицині такого наукового напрямку як трансплантологія. З початку свого формування як науки, трансплантологія поставила низку питань біологічного та правового характеру. Необхідність у досконалій правовій базі трансплантологія додержання в Україні прав людини та захист людської гідності при пов'язана із особливим правовим становищем донора і реципієнта.

З урахуванням сучасного стану науки і рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я в 1999 році було прийнято Закон України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини», який визначає умови і порядок застосування трансплантації як спеціального методу лікування, покликаний забезпечувати застосуванні трансплантації та здійсненні іншої, пов'язаної з нею діяльності.

Відповідно до ст. 1 Закону трансплантація – спеціальний метод лікування, що полягає в пересадці реципієнту органа або іншого анатомічного матеріалу, взятих у людини чи у тварини [1].

Для прижиттєвого донорства обов'язковим є отримання згоди донора, однак не існує єдиної думки щодо подальших дій в разі його смерті. Світова практика показує, що в цьому напрямку сформувалися дві основні концепції:

Презумпція незгоди – матеріал для пересадки може бути отриманий з тіла померлої особи лише у випадку, якщо вона за життя дала згоду на трансплантацію. У разі, якщо померла людина за життя не залишила ані позитивної, ані чітко негативної відповіді щодо пересадки органа, дозвіл має бути отриманий від уповноваженої особи, якою зазвичай є член родини.

Презумпція згоди – вилучення матеріалу для трансплантації є можливим при відсутності прижиттєвого офіційно зареєстрованого заперечення донора проти пересадки органа. Якщо є відмітки у документах про згоду померлого на донорство або немає протилежних відміток, лікарі без згоди родичів приймають рішення про вилучення здорових органів.

Нині презумпція незгоди діє у 64%, а презумпція згоди – у 36% держав, де виконуються трансплантаційні втручання. При цьому середня кількість пересадок органів від донора-трупа у країнах із презумпцією незгоди і презумпцією згоди достовірно не відрізняється [2].

В Україні живе донорство дозволено тільки від родичів, а ось на трупне як раз і поширюється презумпція незгоди. Оскільки в нашій країні законом не передбачено внесення інформації про згоду-незгоду людини на забір його органів після смерті в жодному документі, що засвідчує особистість, медикам залишається одне — безоплатне вилучення органів за згодою родичів. Близькі люди померлого вимагають за таку дію матеріальної винагороди, а за законом це неприпустимо. Результатом і стало те, що в Україні практично відсутня трупна пересадка органів.

Фізична особа може дати письмову згоду на донорство її органів та інших анатомічних матеріалів на випадок своєї смерті або заборонити його. Якщо людина за життя чітко висловила волю щодо долі свого тіла та його органів, то питань не виникає. Інша ситуація, коли воля померлої людини не відома, є більш поширеною.

У живого донора може бути взятий лише один із парних органів або частина органа, або частина іншого анатомічного матеріалу. Взяття гомотрансплантата у живого донора дозволяється на підставі висновку консиліуму лікарів відповідного закладу охорони здоров'я чи наукової установи після його всебічного медичного обстеження і за умови, що завдана здоров'ю донора шкода буде меншою, ніж небезпека для життя, що загрожує реципієнту. Згідно зі ст. 13 цього Закону у живого донора може бути взято гомотрансплантат лише за наявності його письмової заяви про це, підписаної свідомо і без примушування після надання йому лікуючим лікарем об'єктивної інформації про можливі ускладнення для його здоров'я, а також про його права у зв'язку з виконанням донорської функції.

Таким чином, вважаємо, що поетапна зважена державна програма, яка спрямовуватиметься, у тому числі, й на правопросвітництво, висвітлення

позитивів презумпції згоди на трансплантацію є необхідним кроком. Не завжди можна взяти анатомічний матеріал у живого донора, у зв'язку з обмеженим колом осіб, які можуть бути донорами, з неможливістю за медичними показаннями, а на шальках терез – життя людини, і тоді трансплантація за допомогою анатомічних матеріалів трупів – це єдиний вихід.

Література

1. Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини: Закон України від 16.07.1999 р. № 1007-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1007-14>

2. Черевко О. В. Прогалини у правовому регулюванні трансплантації людських органів та тканин / О. Черевко // Агенція права і здоров'я. –2015. – М.: АНО Центр інформаційних досліджень, 2012-2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agency-lawmed.org/progalynu-u-pravovomu-regulyuvanni-transplantatsiyi-lyudskyh-organiv-ta-tkanyn>

УДК 342.922(043.2)

Клим Т. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Конституційне та законодавче встановлення принципів державної служби обумовлює функціонування органів державної влади, професійну діяльність державних службовців, сталість правового регулювання державно-службових правовідносин, а також обґрунтування тенденцій розвитку законодавства та нормативних актів Президента України та Кабінету Міністрів України [2, с. 201].

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про державну службу» 2015 р., Державна служба здійснюється з дотриманням таких принципів:

1) верховенства права - забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина відповідно до Конституції України, що визначають зміст та спрямованість діяльності державного службовця під час виконання завдань і функцій держави;

2) законності - обов'язок державного службовця діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

3) професіоналізму - компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання посадових обов'язків, постійне підвищення державним службовцем рівня своєї професійної компетентності, вільне володіння